

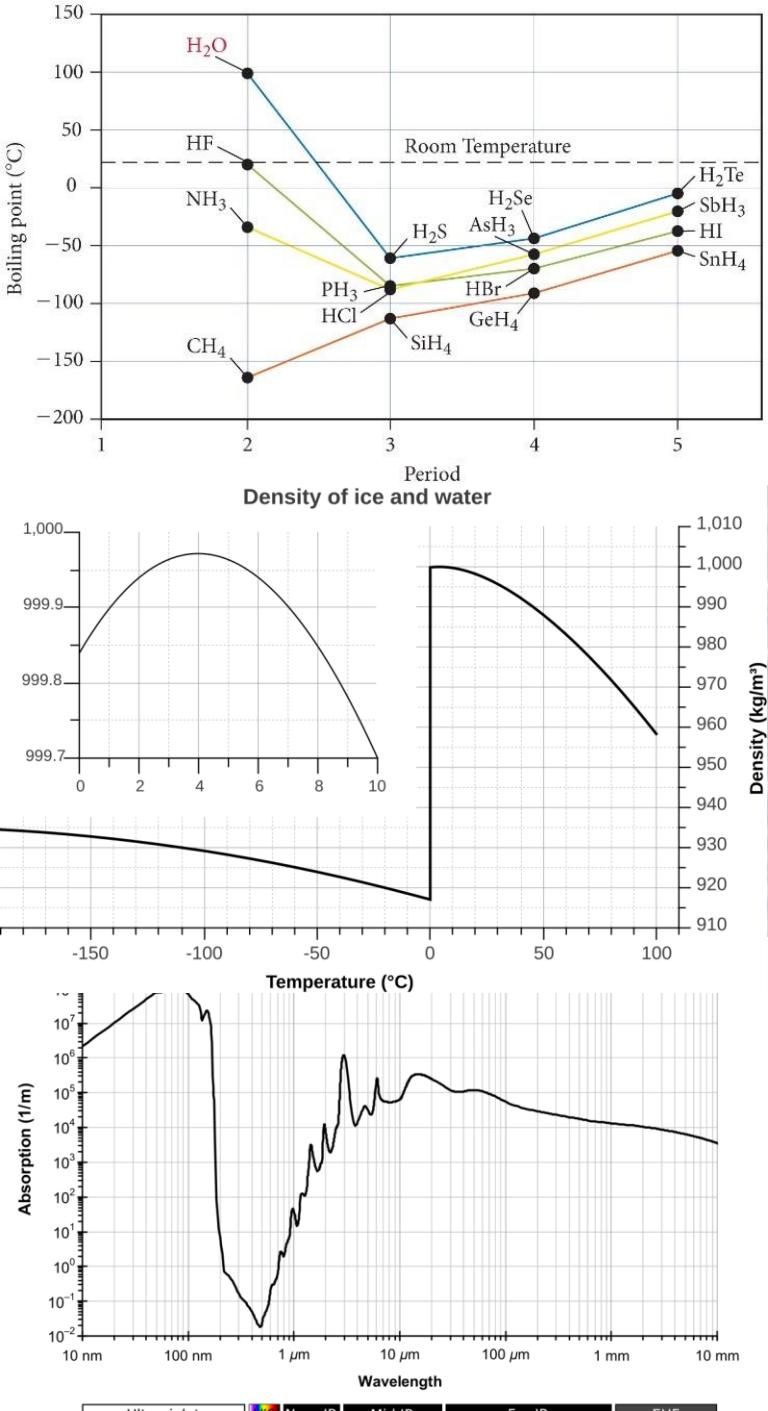
Voda

Voda

Makroskopske fizikalne lastnosti vode so posebne!

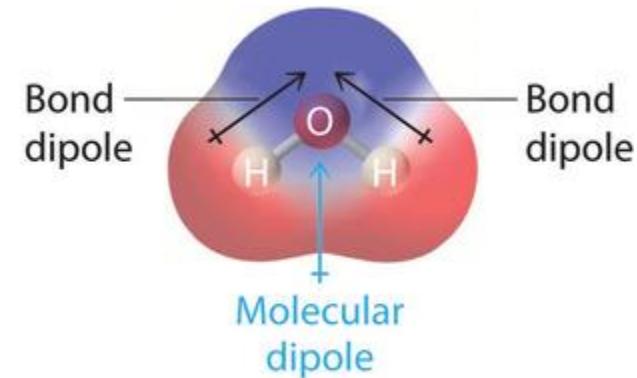
- temperatura vrelišča in tališča
- gostota (nenavadna temperaturna odvisnost)
- specifična toplota (ena najvišjih sploh)
- površinska napetost (velika na večini materialov)
- malo viskozna (velika za snov s tako majhno M)
- močno absorbira EMV v zelo različnih delih spektra (IR, MV)
- veliko različnih oblik v trdnem agregatnem stanju

Zakaj ima voda vse te lastnosti?

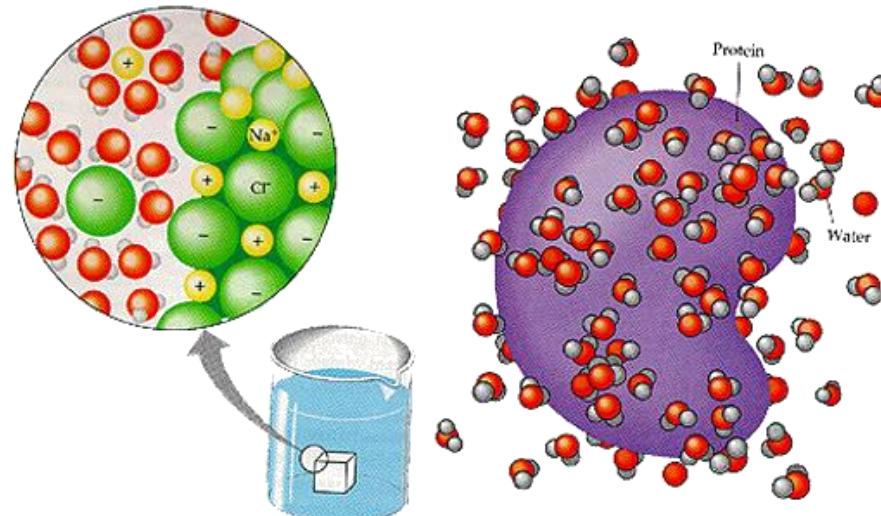

Polarnost

- električni dipolni moment ...

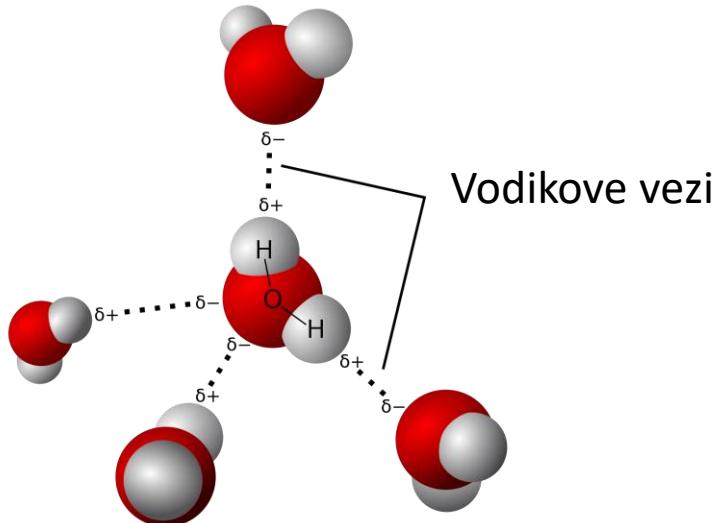

- in gručenje okoli ionov

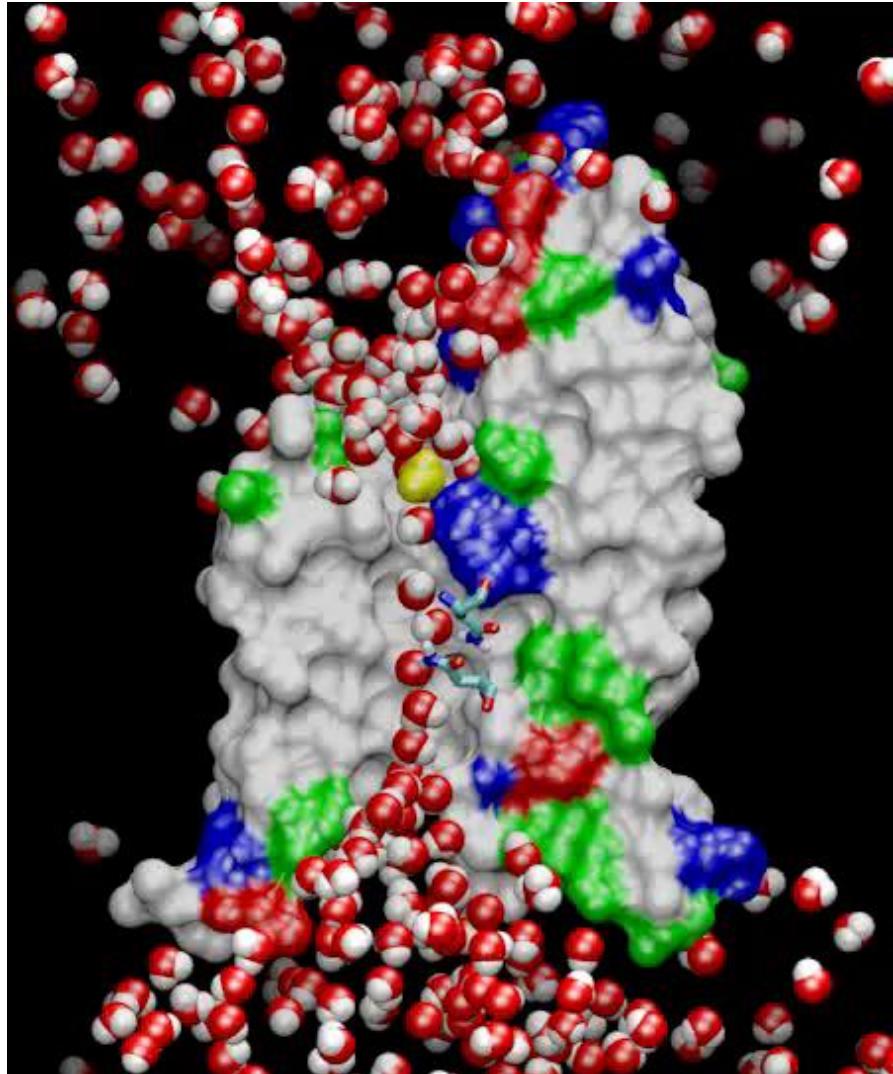

Vodikove vezi

- Omogočijo strukturiranje vode !
  - kar 80% možnih H-vezi je tvorjenih pri 20°C

- Omogoči vezavo vode na površine proteinov in polisaharidov

Voda zaradi velike površinske napetosti skozi hidrofobne porozne materiale (goretex) ne more teči

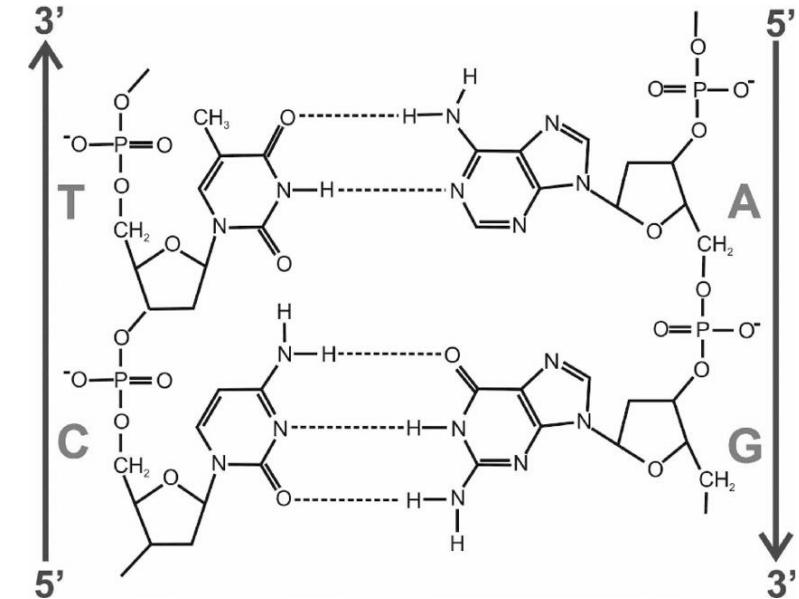
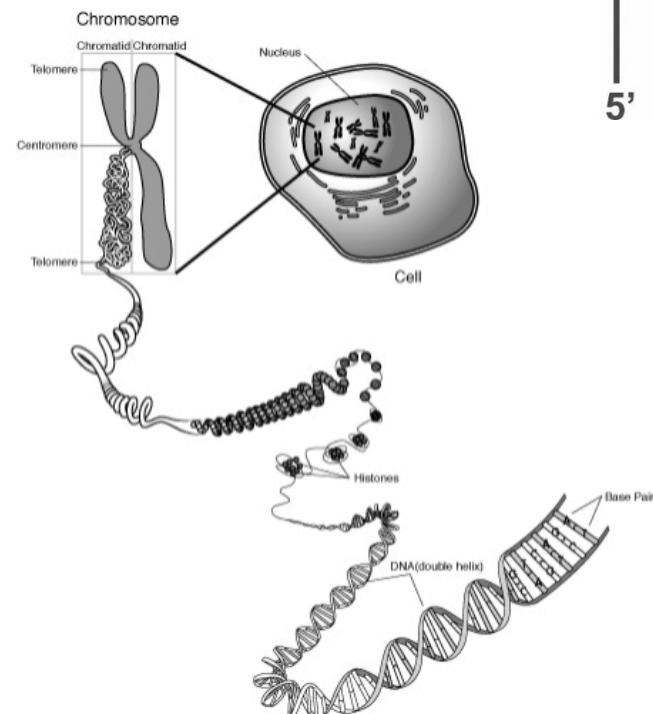

Gradniki

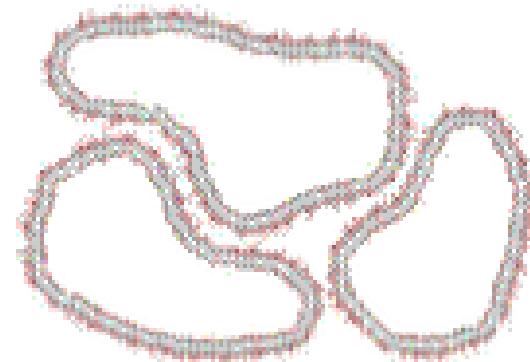
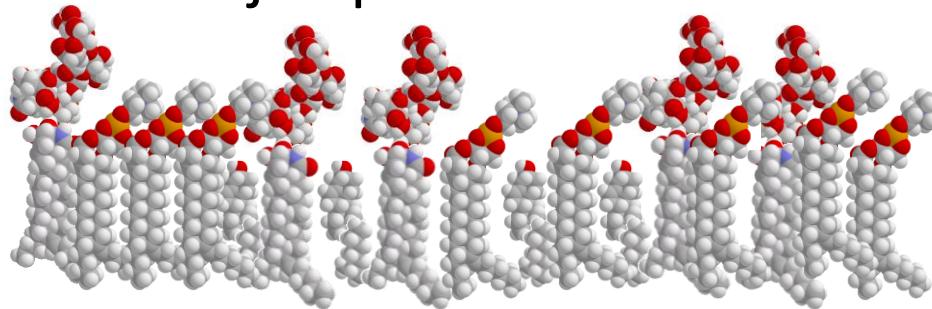
Nukleinske kisline

- Vijačni polimer iz nukleotidov, ki jih sestavljajo:
  - sladkorji
  - baze
  - fosfat
- DNA = shramba genetske informacije
- RNA = prenosnik genetske informacije

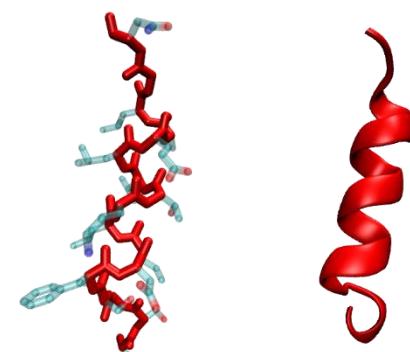
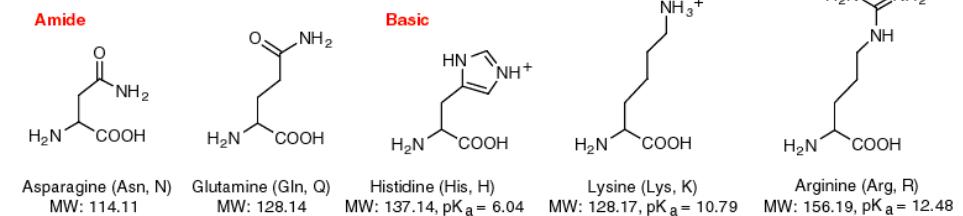
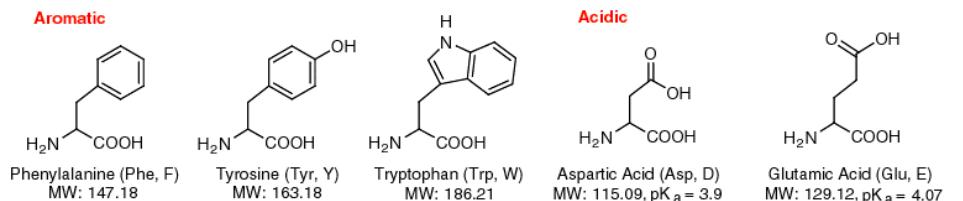
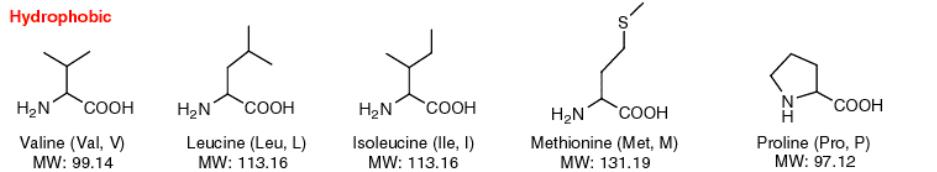
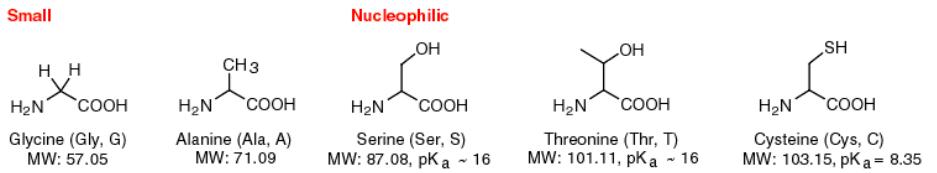
Lipidi

- Amfifilne molekule, ki agregirajo v vodi v dvojne plasti in micle
  - fosfolipidi
  - steroli
  - sfingolipidi
  - glikolipidi
- amfifilna narava, zwitter-ionska oblika, el. naboj in dipol, velik konformacijski prostor
- tvorba membran
  - fluidna narava
  - kompartmentalizacija prostora
  - različna propustnost za ione
- vir energije

Proteini

- Biopolimeri iz aminokislin
- strukturne enote
- celični transport
- biološki katalizatorji / encimi
- celični konktakti
- kontrola celične aktivnosti
- prenašanje signalov

Polisaharidi

- Biopolimeri iz slatkornih enot
  - ekstremno polarni
  - z veliko gostoto naboja
  - vežejo veliko vode
- glavni vir energije
- ogrodje struktur
- komunikacija
- pritrditev celic
- obramba in odstranjevanje tujkov

